

SENATUL ROMÂNIEI

Domnul Mario-Ovidiu OPREA, Secretar General

Biroul permanent al Senatului

Bp. 27.04.2025

Ref: adresa nr. 3792/24.06.2025 vizând Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 în vederea prioritizării prosumatorilor și a legalizării autoconsumului energetic (b245/18.06.2025)

Stimate domnule Secretar General,

Biroul permanent al Senatului

283 / 2.09.2025

Ca urmare a solicitării dumneavoastră transmisă cu adresa menționată în referință, înregistrată la ANRE cu nr. 71289/30.06.2025, prin care solicitați punctul de vedere al autorității cu privire la *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 în vederea prioritizării prosumatorilor și a legalizării autoconsumului energetic* (b245/18.06.2025), vă comunicăm următoarele:

1. Prin Propunerea legislativă b245/2025 se introduc dispoziții de completare la Legea nr. 123/2012¹ care fie nu au legătură cu obiectul proiectului, fie nu conțin alineatele la care se face referire. De exemplu, articolul 7 se referă la organizarea și funcționarea ANRE, alin. (9) al art. 28 și alin. (3) al art. 74 sunt inexistente, iar tezele articolului 76¹ (vizând elaborarea unor norme tehnice de sprijin pentru dezvoltarea capacităților de autoconsum) nu se circumscriu obiectului de reglementare al capitolului VI din aceeași lege, care se referă la prețuri și tarife. Prin urmare, alineatele/articolele propuse **nu** corespund realității structurii actuale a Legii nr. 123/2012.

De asemenea, Propunerea legislativă nu respectă normele minime de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Astfel, conform art. 61 alin. (1) și (2) din Legea 24/2000²:

„(1) Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al aceluia act sau dacă nu privește întreaga ori

¹ Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare

² Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare

cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat.

(2) Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor.”

Astfel, considerăm că proiectul legislativ nu poate fi adoptat în forma actuală, având în vedere că nu poate fi corelat cu Legea nr. 123/2012 întrucât conține completări/trimiteri la articole/alineate care fie nu există, fie nu au legătură cu propunerile realizate, fiind în dezacord cu principiile de tehnică legislativă prevăzute în Legea nr. 24/2000.

2. În ceea ce privește titlul proiectului – *“Lege privind modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 în vederea prioritizării prosumatorilor și a legalizării autoconsumului energetic”* și pct. 1, formulăm următoarele observații:

- autoconsumul prosumatorilor nu a fost niciodată interzis sau ilegal în România, deci sintagma utilizată în titlul proiectului de „legalizare a autoconsumului energetic” este, cel puțin din punct de vedere tehnic și juridic, eronată și creează confuzie juridică și în spațiul public, întrucât sugerează faptul că anterior acestui proiect, autoconsumul ar fi fost interzis, ceea ce nu este conform realității. De asemenea, utilizarea acestei sintagme contravine principiilor de tehnică legislativă (Legea nr. 24/2000, art. 36) potrivit cărora exprimarea trebuie să fie clară, precisă și să reflecte realitatea normativă. De altfel, autoconsumul prosumatorilor este încurajat atât prin legislația europeană și națională (Directiva (UE) 2018/2001³, Legea nr. 123/2012), cât și prin cadrul de reglementare secundar (Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2022⁴);

- dreptul prosumatorilor de a beneficia de prioritate absolută la racordarea la rețea – sintagma „**prioritate absolută**” ridică mai multe probleme juridice, inclusiv de tehnică legislativă, și anume:

o nu este definită în legislația actuală și nu este corelată cu conceptele existente de „*acces nediscriminatoriu*” „*acces garantat*” sau „*acces prioritar*” prevăzute de Legea nr. 123/2012 și de Directiva (UE) 2019/944⁵;

³ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

⁴ Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a regulilor de comercializare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum aparținând prosumatorilor, cu modificările și completările ulterioare

⁵ Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE

o este formulată vag și creează confuzii, fiind în dezacord cu cerințele art. 36 din Legea nr. 24/2000, care impun claritate și predictibilitate normativă;

o nu este justificată tehnic și economic, având în vedere faptul că acordarea unui tratament preferențial unei categorii de utilizatori (în acest caz, prosumatorii) trebuie justificată prin interes public major și proporționalitate; în caz contrar poate fi contestată de alte categorii de producători.

În aceste condiții, prioritatea racordării la rețea a prosumatorilor nu este necesar a fi implementată, astfel cum se propune prin art. 1 din Proiectul de lege, deoarece legislația în vigoare dispune deja **prioritatea accesului la rețeaua electrică a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în măsura în care nu este afectată siguranța Sistemului Electroenergetic Național (SEN)**, potrivit prevederilor art. 25 alin. (1¹) din Legea nr. 220/2008⁶ precum și ale art. 3 pct. 1 și 5 din Legea nr. 123/2012.

3. Referitor la pct. 2 din propunerea legislativă, conform căruia *“Operatorii de distribuție au obligația de a facilita fără întârzieri nejustificate racordarea prosumatorilor la rețea, în cel mult 45 de zile de la solicitare, sub sancțiunea unei amenzi contravenționale între 20.000 și 100.000 lei”*, facem următoarele aprecieri:

o În prezent, Legea nr. 123/2012 instituie obligația operatorilor de rețea de a respecta termene și proceduri de racordare, precum și sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor, inclusiv pentru întârzieri în racordare (art.25, art. 44 și art. 93) – conform reglementărilor ANRE;

o Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2013⁷, respectiv Ordinul președintelui ANRE nr. 19/2022⁸ stabilesc termene pentru racordare și responsabilități pentru operatorii de rețea.

În concret, prevederile *Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 19/2022, cu modificările și completările ulterioare*, conțin durate mai mici de 45 de zile în situațiile în care racordarea instalațiilor de producere a energiei electrice din surse regenerabile ale prosumatorilor nu implică realizarea de lucrări suplimentare sau de modificări ale instalațiilor electrice din amonte de punctul de delimitare, pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării.

⁶ Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁷ Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, cu modificările și completările ulterioare

⁸ Ordinul președintelui ANRE nr. 19/2022 pentru aprobarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor, cu modificările și completările ulterioare

Totodată, vă transmitem că în cazul tuturor prosumatorilor care se racordează prin aplicarea Procedurii, termenele pentru etapele procesului de racordare sunt reduse față de cele prevăzute pentru racordarea celorlalte categorii de utilizatori, care aplică prevederile Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2013.

În ceea ce privește aplicarea de sancțiuni, vă comunicăm că nerespectarea reglementărilor emise de ANRE privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public este prevăzută drept contravenție în conformitate cu dispozițiile art. 93 alin. (1) pct. 5² din Legea nr. 123/2012, iar fapta respectivă se sancționează, în cazul persoanelor juridice cu amendă de la 10.000 lei până la 200.000 lei, potrivit prevederilor art. 93 alin. (2) pct. 2 lit. b) din lege. Așadar, limita maximă a sancțiunii în vigoare este dublă față de cea propusă în Proiectul de lege.

Prin urmare, prin pct. 2 din propunerea legislativă se propun amenzi contravenționale operatorilor de rețea pentru întârzieri nejustificate în racordarea la rețea a prosumatorilor, fără un mecanism procedural, în condițiile în care legislația actuală prevede deja obligații și sancțiuni pentru întârzieri în racordarea producătorilor, inclusiv a prosumatorilor.

4. În ceea ce privește pct. 3 din proiect, conform căruia *“Prosumatorii nu pot fi supuși niciunei taxe, contribuții sau obligații financiare suplimentare pentru energia produsă și autoconsumată”*, menționăm că și acest punct are o formulare vagă și neclară, deoarece nu se prevede ce înseamnă *“obligații financiare suplimentare”*, context în care și acest punct contravine art. 36 din Legea nr. 24/2000, care impune claritate și predictibilitate normativă. În prezent există excepții pentru prosumatorii persoane fizice prevăzute la art. 73¹ alin. (8) din Legea nr. 123/2012, care stipulează următoarele:

“Prin derogare de la Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și de la Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, prosumatorii, persoane fizice, prevăzuți la alin. (1) și (4) sunt exceptați/scutiți de la plata tuturor obligațiilor fiscale aferente cantității de energie electrică produsă pentru autoconsum, precum și pentru excedentul vândut furnizorilor, conform alin. (3)”.

5. Referitor la pct. 4 din proiectul legislativ, considerăm că și acesta este nejustificat juridic, redundant și insuficient fundamentat, deoarece așa cum am precizat anterior legislația primară și cea secundară, aflată în vigoare la acest moment, susține dezvoltarea prosumatorilor (inclusiv colectiv) –

a se vedea Directiva (UE) 2018/2001, Legea nr. 123/2012, OUG nr. 163/2022⁹, Ordinul președintelui ANRE nr. 15/2022, Ordinul președintelui ANRE nr. 59/2023 și Ordinul președintelui ANRE nr. 19/2022.

De asemenea, **nu este necesară introducerea obligației ANRE de elaborare a ”normelor tehnice de sprijin pentru dezvoltarea capacităților de autoconsum individual și colectiv”, deoarece reglementările care sprijină dezvoltarea capacităților de producere deținute de prosumatori sunt deja elaborate și aprobate de ANRE.** Având în vedere faptul că, potrivit dispozițiilor legislației în vigoare, elaborarea reglementărilor tehnice și de acces la rețea sunt în responsabilitatea autorității, și nu a ministerului, **impunerea obligației menționate anterior în sarcina Ministerului Energiei, nu se circumscribe sferei de atribuții a ministerului.**

La data prezentei, pentru racordarea și funcționarea capacităților de producere deținute de prosumatori în condiții de siguranță în funcționare a SEN, sunt aplicabile următoarele ordine ANRE:

➤ ***Procedura privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 19/2022***, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Procedura*), aplicabilă de către:

a) persoanele fizice și juridice care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum, prevăzute la art. 73¹ alin. (1) din *Legea nr. 123/2012*;

b) autoritățile publice locale care dețin capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile, prevăzute la art. 73¹ alin. (2) din *Legea nr. 123/2012*;

c) prosumatorii clienți casnici, instituții publice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și familiale, care se racordează la rețeaua de joasă tensiune conform prevederilor art. 51 alin. (3⁵) din *Legea nr. 123/2012*;

d) prosumatorii care accesează programe de finanțare privind instalarea de centrale electrice pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, cu respectarea dispozițiilor actelor normative specifice programelor de finanțare respective;

e) prosumatorii care racordează la locuri de consum/de consum și de producere existente instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile și proiecte demonstrative, cu putere electrică instalată inferioară sau egală cu 10,8 kW ori echivalentă pentru conexiunile diferite de conexiunile trifazate.

⁹ OUG nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare

O procedură similară¹⁰ a fost aprobată de către ANRE încă din anul 2020 pentru implementarea unor reguli specifice de racordare a prosumatorilor, a unui proces de racordare simplificat, cu un minimum de documente necesare, cereri de racordare în format cadru, termene reduse. Ulterior, ca urmare a modificărilor legislative care au avut loc, procedura a fost revizuită în vederea aplicării procesului de racordare simplificat și în cazul altor categorii de prosumatori și totodată, pentru introducerea în cazul prosumatorilor prevăzuți la lit. c) de mai sus, a măsurii de rambursare de către operatorul de distribuție a contravalorii efective a lucrărilor de proiectare și execuție a bransamentului, până la o valoare medie stabilită conform reglementărilor ANRE. Această regulă a fost prevăzută în *Procedură* prin transpunerea dispozițiilor art. 51 alin. (3⁵) din *Legea nr. 123/2012*.

➤ **Norma tehnică „Condiții tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru prosumatorii cu injecție de putere activă în rețea”, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 228/2018**, cu modificările și completările ulterioare.

Cu privire la asigurarea accesului prioritar la rețea a prosumatorilor în condițiile prevăzute de legislația în vigoare referitoare la siguranța în funcționare a SEN, menționăm că studiile realizate cu privire la impactul energiei evacuate în rețeaua de distribuție în zonele de rețea în care sunt racordați mulți prosumatori, au evidențiat abateri ale nivelului tensiunii din rețea față de limitele admisibile prin standardul de performanță, cu impact negativ asupra funcționării prosumatorilor, precum și a celorlalți utilizatori ai rețelei de distribuție. Din acest motiv, **reglementările aplicabile pentru racordarea prosumatorilor și normele tehnice în vigoare au în vedere nu doar racordarea facilă, ci și respectarea cerinței de asigurare a siguranței în funcționare a rețelei de distribuție, cu respectarea parametrilor de calitate ai tensiunii prevăzuți în standardul de performanță în vigoare.**

De asemenea, precizăm că ANRE gestionează o bază de date privind prosumatorii care conține date raportate de operatorii de rețea, iar o situație lunară a acestora se publică pe pagina proprie de internet a autorității. Totodată, operatorii de rețea publică pe pagina proprie de internet, cu o frecvență lunară, lista actualizată a prosumatorilor racordați la rețelele proprii ale acestora.

Astfel, un Registru Național public este inutil și dificil de implementat/gestionat dacă este instituit prin lege fără o justificare clară și detalii privind rolul și funcționalitatea acestuia, generând

¹⁰ Ordinul președintelui ANRE nr. 69/2020 pentru aprobarea Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum – în prezent abrogat

inclusiv probleme legate de protecția datelor personale (prosumatorii sunt în mare parte persoane fizice).

Având în vedere toate argumentele mai sus ilustrate, ANRE nu susține *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 în vederea prioritizării prosumatorilor și a legalizării autoconsumului energetic* (b245/18.06.2025) întrucât nu aduce nicio îmbunătățire față de actualele prevederi legislative cu privire la accesul la rețeaua electrică de interes public a capacităților de producere ale prosumatorilor și totodată, creează confuzie având în vedere că aspectele la care se referă deja sunt implementate în legislație și în reglementările specifice aplicabile, în vigoare.

Cu deosebită considerație,

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

George - Sărbin NICULESCU

